

RAPORTUL
COMISIEI DE SELECȚIE, EVALUARE ȘI ACORDARE A FINANȚĂRILOR
PENTRU PROIECTE EDITORIALE DIN TIMBRUL ARHITECTURII

Sesiunea martie 2019

I. Comisia de selecție, evaluare și acordare a finanțării, aprobată prin hotărârea Colegiului Director al OAR nr. 100/21.01.2019, este formată din:

1. Ruxandra Demetrescu
2. arh. Sorin Vasilescu
3. Mirela Duculescu
4. Adrian Majuru
5. arh. Kazmer Tomas Kovacs

II. Potrivit prevederilor Normelor metodologice privind finanțarea de oferte culturale și proiecte editoriale din timbrul arhitecturii, aprobate prin Hotărârea Consiliului național, membrii comisiei au procedat la alegerea președintelui. În urma votului, dna Ruxandra Demetrescu a fost aleasă Președintă a comisiei.

III. Suma scoasă la finanțare pentru proiecte editoriale, sesiunea martie 2019, aprobată prin Hotărârea Colegiului director este de 700.000 lei, din care:

500.000 lei pentru carte

200.000 lei pentru reviste

IV. Numărul proiectelor editoriale depuse este de 32, din care 25 pentru carte și 7 pentru reviste.

V. Considerații generale

Conform metodologiei de jurizare adoptate, proiectele editoriale au fost evaluate de fiecare dintre membrii juriului pe baza a cinci criterii, cu note de la 0 la 10, punctajul final obținut de

fiecare proiect fiind calculat pe baza unui algoritm, în funcție de ponderea respectivului criteriu de evaluare. Punctajul minim pentru finanțarea unui proiect editorial este stabilit la 7,50.

VI. Argumentare

În urma evaluării, toate proiectele editoriale pentru reviste de arhitectură au obținut punctaje peste baremul minim. Considerând că răspândirea culturii arhitecturale de presă de bună calitate constituie o prioritate și, astfel, un argument fundamental al evaluării, juriul a decis să acorde finanțare pentru toate cele șapte proiecte depuse:

Proiectul nr. 2

Mazzocchio #5.

Premisele unui oraș ideal. Băile Govora//The premises of an ideal city. Govora Baths

Proiectul nr. 3

Caietele restaurării 2019, Art Conservation Support (ACS)

Proiectul nr. 6

Caiete ARA 10, 2019, Editura „Arhitectură. Restaurare. Arheologie” a Asociației „Arhitectură. Restaurare. Arheologie”

Proiectul nr. 11

Revista Igloo, SC Igloo Media SRL

Proiectul nr. 16

Revista Arhitext 3/2019, Fundația Arhitext Design

Proiectul nr. 19

Revista Zeppelin - 1 număr, SG STUDIO SRL

Proiectul nr. 28

Revista Transsylvania Nostra nr. 3/2019, Fundația Transsylvania Nostra

Din proiectele prezentate, dar și din experiența deja acumulată de către editori și de către publicațiile înseși, rezultă indiscutabil nivelul profesional și intelectual ridicat la care sunt promovate dezbaterile privind arhitectura, precum și conexiunile acestora cu celelalte arte și cu ansamblul culturii contemporane. Aceste publicații, indiferent de ritmul de apariție și de formatul în care apar, au ca numitor comun diseminarea informațiilor despre spațiul construit, despre exigențele contemporane privind utilizarea și valorificarea acestuia, precum și deschiderea către problemele generale și către provocările lumii de astăzi. Conținutul editorial propus, dar și dovedit anterior, justifică indiscutabil decizia comisiei de a acorda finanțările solicitate tuturor proiectelor, fără nicio respingere, cu convingerea că aceste apariții îmbogățesc și diversifică climatul cultural românesc și creează posibilitatea unui dialog pe o arie mult mai extinsă.

Suma scoasă la finanțare pentru reviste este de 200.000 lei, iar suma totală solicitată este de 250.697 lei. Pentru a putea finanța integral revistele, comisia a decis să aloce din fondul de carte suma de 50.697 lei.

Proiectele de carte înscrise anul acesta la concursul pentru obținerea finanțării din partea Ordinului Arhitecților din România acoperă un registru tematic divers, de la istorie și teorie de arhitectură la cărțile pentru copii.

Din cele 25 de proiecte de carte depuse, 10 au primit finanțare integrală, iar 15 au fost respinse.

Proiectele editoriale care vor beneficia de finanțare se disting prin calitatea lor excepțională: noutatea și complexitatea abordării, dimensiunea inedită a subiectului tratat, valoarea științifică și documentară a cercetărilor, dar și prin diversitatea publicului căruia i se adresează. Precizăm de asemenea că membrii comisiei au apreciat ca oportună continuarea tradiției de a finanța traduceri ale unor texte importante de istoria și teoria arhitecturii și de a încuraja publicațiile de arhitectură destinate educației publicului foarte tânăr (preșcolari și elevi).

În cursul procesului de evaluare, comisia a constatat însă existența unui posibil conflict de interese: unul dintre membrii comisiei de evaluare, arh. Kazmer Kovacs, este inclus, ca autor al viitoarei prefețe, în echipa proiectului nr 14, traducerea volumului D. Rykwert, *Casa lui Adam din Paradis. Despre ideea de colibă primitivă în istoria arhitecturii*. În aceste condiții, dl. Kazmer Kovacs s-a recuzat de la evaluarea acestui proiect, dar, în urma consultării juridice acordată comisiei, a fost decisă descalificarea și eliminarea proiectului de la finanțare.

Comisia a apreciat însă proiectul, care continuă o tradiție bine cunoscută a Editurii Ion Mincu, sub conducerea dnei. Magda Teodorescu. Din respect pentru această valoroasă antrepriză culturală, comisia (fără dl. Kazmer Kovacs) a evaluat proiectul și își exprimă regretul față de această neatenție în compunerea proiectului. Comentariul comisiei va fi inclus în descrierea proiectelor.

Proiectul nr. 1: *Arta monumentală socialistă în România și Republica Moldova*/ Asociația Birou pentru Artă și Cercetare Urbană (B.A.C.U.)/ coord. arh. Dumitru Rusu

Proiectul propune realizarea unui album cu imagini reprezentative pentru arta monumentală socialistă în România și Republica Moldova (1955-1989/91), pornind de la arhiva documentară a applicantului. Comisia a apreciat utilitatea indiscutabilă a temei generale privind recuperarea modernismului socialist din perspectiva istoriei recente, dar consideră că dimensiunea de cercetare științifică este vagă și insuficient argumentată, iar subiectul abordat nu constituie o prioritate pentru actuala sesiune de finanțare din taxa de timbru al arhitecturii.

Punctaj: 5,96.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 4: *Un loc sub streășină/* Asociația Art Conservation Support - Editura ACS/autor Laura Hangiu

Proiectul propune o carte despre patrimoniul cultural material (clădiri istorice și rolul lor, elemente decorative, noțiuni legate de întreținere și conservare), povestit într-un limbaj ludic și ilustrat pe înțelesul copiilor și al părinților nespecialiști. Comisia a apreciat dimensiunea educațională a proiectului, cu impact pe termen lung, care completează publicațiile de patrimoniu de arhitectură pentru copii, inițiate de Asociația Art Conservation Support, în raport cu un buget echilibrat.

Punctaj: 8,10.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 5: *Roșia Montană. O familie. Un secol. O poveste/* Asociația Arhitectură. Restaurare. Arheologie - Editura ARA/coord. arh. Virgil Apostol

Publicația propusă are ca bază documentară o arhivă inedită de fotografii de familie, descoperită în 2013, care oferă informații legate de patrimoniul construit, zona minieră antică și viața comunității din Roșia Montană. Comisia consideră că publicarea acestei cărți de tip album constituie un instrument care recuperează elemente ale unei valoroase culturi specifice târgului minier de la Roșia, contribuind atât la educarea și sensibilizarea constantă a publicului larg, cât și la promovarea și conservarea peisajului cultural unic (arhitectural, industrial, natural) al așezării Roșia Montană.

Punctaj: 8,52.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 7: *A. Galeron, J. J. Schieffelleers, J. E. Berthet - trei destine în arhitectura românească/* Asociația Istoria Artei/ autor Oana Marinache

Proiectul își propune publicarea unei monografii digitale (pe suport de tip CD-ROM), având ca liant integrator creația eclectică de sorginte neoclasică a trei arhitecți străini care au lucrat în România la sfârșitul secolului al XIX-lea și începutul sec. al XX-lea: Albert Galeron, J. J. Schieffelleers și J. E. Berthet. Comisia a apreciat elementele de noutate aduse la lumină prin documentarea de arhivă, dar consideră că nu există suficiente argumente științifice pentru o analiză critică comparativă, indispensabilă pentru relevanța unui astfel de demers.

Punctaj: 6,96.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 8: *Locuința românească. Un fișier/ Asociația Atelier Ad Hoc/ coord. arh. George Marinescu*

Proiectul se referă la tema locuirii prin prisma unei tipologii diverse de locuințe, alese pentru reprezentativitate și soluții de rezolvare, documentate prin planuri și secțiuni însoțite de scurte texte care exemplifică moduri de locuire. Publicația este gândită într-un format cu conținut de tip dicționar (care se poate actualiza în timp), o expresie grafică ușor de înțeles și o modelare fizică ușor de folosit. Comisia consideră că publicarea acestui mini „dicționar de case“ pentru uz studentesc și informarea publicului larg va contribui la educația privind arhitectura rezidențială și locuirea din România.

Punctaj: 7,84.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 9: *Simboluri în arhitectura palatelor financiar-bancare/ Editura Meronia SRL/ autor arh. Cristina Țirlea*

Propunând publicarea unui album despre monumente istorice integrate în programul de arhitectură financiar-bancară, proiectul reprezintă un demers important care studiază elemente de arhitectură, decorații și ornamentică de exterior și de interior în relație cu simbolistica și valorile culturale. Comisia a apreciat potențialul de promovare a culturii arhitecturale și seriozitatea analizei, dar a considerat că impactul estimat este limitat și proiectul nu constituie o prioritate pentru finanțare.

Punctaj: 6,08.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 10: *Erminia de arhitectură - Erminia de pictură. De la Vitruviu la Manuel Panselinos și Dionisie din Furna/ Editura Doxologia a Mitropoliei Moldovei și Bucovinei/ autor arh. Mirela Weber/ coord. preot Cezar Țăbărnă*

Proiectul propune publicarea unui volum ce are la bază teza de doctorat a autoarei, arh. Mirela Weber, susținută în 2018 la Universitatea Națională de Arte „George Enescu” din Iași, care avansează ipoteza continuității conceptului de spațiu sacru, pornind de la unitatea binomului arhitectură-pictură. Comisia a apreciat seriozitatea demersului și interdisciplinaritatea cercetării; cu toate acestea, comisia a considerat că volumul nu reprezintă o prioritate științifică care să justifice acordarea finanțării.

Punctaj: 6,30.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 12: *București - Oraș Art Deco*/ SC Igloo Media SRL / coord. științific arh. Mihaela Criticos

Volumul propus spre publicare, dedicat modernismului Art Deco bucureștean, reprezintă un instrument util, necesar și remarcabil documentat, cu o adresabilitate ce acoperă atât comunitatea arhitecturală, cât și publicul larg interesat de memoria patrimoniului construit și de identitatea culturală a orașului. Comisia a remarcat valoarea excepțională de cercetare a acestui volum.

Punctaj: 9,30.

Se propune finanțarea.

Proiectul nr. 13: 20RE. *Reabilitare, recuperare, restaurare, reconversie, renovare, revitalizare în România*/ SC Igloo Media SRL

Proiectul propune publicarea unui album care ilustrează cazuri practice recente de recuperare exemplară a unor monumente sau clădiri istorice, publice sau private, asemenea unui ghid de bune practici în restaurare, reabilitare și conversie. Comisia a apreciat demersul documentar și educațional, dar, date fiind limitările bugetului alocat, a trebuit să acorde prioritate altor proiecte editoriale.

Punctaj: 6,82.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 14: *Casa lui Adam din Paradis. Despre ideea de colibă primitivă în istoria arhitecturii*, de Joseph Rykwert/ Editura Universitară „Ion Mincu” a UAUIM București/coord. Magda Alexandra Teodorescu . Proiect descalificat pe motive de incompatibilitate.

Proiectul continuă seria „Cărți fundamentale pentru arhitecți”, iar decizia de a traduce cartea lui Rykwert *On Adam's House in Paradise* a fost apreciată de comisie drept extrem de oportună. Apariția în limba română a unor texte esențiale din marea literatură dedicată arhitecturii constituie o prioritate în evaluarea proiectelor editoriale. Comisia a apreciat îndeosebi seriozitatea cu care a fost abordat proiectul, beneficiind nu doar de traducerea textului, ci și de introducerea acestuia prin studii consistente (prefață și postfață). În consecință, **punctajul obținut este de 8,68 (vezi anexa).**

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 15: *Nesting: body, dwelling, mind* / Fundația Arhitext Design

Propunând această traducere, proiectul Fundației Arhitext Design continuă o dublă tradiție: publicarea în limba română a unor texte notabile de arhitectură și susținerea unor discursuri alternative despre profesia edificatoare. Cartea autoarei Sarah Robinson se distinge în ambele registre prin aceea că abordează chestiunea înțelesului arhitectural – demers cât se poate de important în prelungita criză semantică a mediului locuit contemporan – și prin prospețimea, asumat neconformistă, a discursului. Comisia continuă tradiția de susținere a publicării nu doar a textelor autohtone, ci și a traducerilor.

Punctaj: 8,58.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 17: *Acasă/oriunde/nicăieri?* / Fundația Arhitext Design

Este un proiect editorial inovator, care își propune să exploreze cel mai răspândit program arhitectural – locuința – în moduri puțin comune. Este vorba de a compara moduri de locuire într-o zonă relativ întinsă, dar totuși delimitată la o arie geografică: Europa de Est. Prin înțelegerea trăsăturilor specifice și a celor comune identificate prin studiul unei mulțimi de cazuri se vizează și decantarea unor sensuri generale ale chestiunii atât de familiare și niciodată epuizate ale locuinței. Comisia a apreciat amploarea și seriozitatea științifică a proiectului, care este susținut de autori importanți, de formații diferite și din diverse spații culturale (de la Bogdan Ghiu și Vladimir Vinea la Marc Jay și Sarah Robinson).

Punctaj: 8,34.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 18: *Biserici și comunități din Sălaj. Construcții de edificii de cult românești (1848-1945)* / Editura Patrimonia a Institutului Național al Patrimoniului

Este vorba de un proiect de cercetare temeinic și cu mai multe straturi de relevanță. Alături de documentarea și interpretarea condițiilor (istorice, sociale, economice etc.) în care a apărut o întreagă tipologie de arhitectură ecleziastică, studiul vizează și importante transformări la care asistăm în prezent în același domeniu arhitectural și în aceeași regiune culturală. Astfel, proiectul se constituie într-o antropologie a arhitecturii – teritoriu încă prea puțin explorat de specialiști. Componenta echipei este o garanție că lucrarea va putea fi dusă la bun sfârșit.

Punctaj: 8,18.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 20: *Sala Dalles. Un crâmpei de urbanitate.* /Editura Muzeului Național de Artă Contemporană (MNAC) / Coord. proiect arh. Daniela Calciu

Clădirea – celebră pentru bucureșteni – care face obiectul acestui ambițios proiect editorial este amenințată în existența ei ca urmare a unei serii de cutremure și folosințe nepotrivite, supralicitate de proasta întreținere. Prestigioasa echipă de autori își propune realizarea unei monografii complexe, menită să refacă istoria și să recupereze memoria unei clădiri emblematică, plasată de la bun început la intersecția disciplinelor tehnice și artistice care dau măsura locului: de la arhitectură, urbanism și inginerie, la arte plastice, muzică și conferințe.

Punctaj: 9,38.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 21: *Arhipera _arhitectura interesului public.* /Asociația Arhipera

Arhitectura participativă, care face obiectul acestui proiect, este o chestiune dintre cele mai actuale. Încredințat de acest lucru, dar constrâns de limitele fondurilor aflate la dispoziție, așadar cu părere de rău, juriul s-a văzut totuși nevoit să acorde prioritate altor proiecte editoriale, în speranța că autorii vor găsi calea către publicul de profesioniști și edili cărora li se adresează îndeosebi proiectul.

Punctaj: 6,82.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 22: *Coroana și arhitectii. Reședințe regale în România.* /Filiala OAR București / coord. arh. Luca Matei Stoian

Este un lucru cunoscut și recunoscut faptul că monarhia a fost un factor determinant în devenirea României moderne. Mai puțin, faptul că multe dintre reședințele regale se află într-o stare de conservare nepotrivită cu statutul și reprezentativitatea acestor edificii. Asupra acestui aspect, respectiv asupra realizărilor arhitecților Coroanei Române în raport cu contextul european se apleacă proiectul editorial. Juriul regretă că, date fiind constrângerile bugetului alocat, a trebuit să acorde prioritate altor proiecte editoriale.

Punctaj: 7,22.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 23: Carte cu povești de colorat pentru copii. *Case cu emoții.* /Filiala OAR București

Încurajarea educației arhitecturale de la o vârstă precoce, indiferent de opțiunile profesionale de mai târziu ale copiilor, constituie o strategie de lungă durată în politica de finanțare a cărții de arhitectură. În consens cu această poziție, este de salutat proiectul unei cărți care să trezească interesul copiilor pentru calitățile mediului construit prin joacă.

Punctaj: 8,20.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 24: *Arhitectura celuilalt. Tineri cu gânduri către lume*/ Filiala OAR Iași

Proiectul propune prezentarea rezultatelor unei competiții cu același nume menite să promoveze un discurs teoretic despre arhitectură în rândul tinerilor. Miza explicit asumată a constituit-o elaborarea unei dimensiuni critice privind rolul și poziția arhitectului în societatea contemporană. În acest context, chestionarea “celuilalt” a contribuit convingător la formularea unui discurs critic, într-o ambianță intelectuală interdisciplinară. Comisia a apreciat originalitatea proiectului, precum și eficacitatea dimensiunii sale educative.

Punctaj: 8,12.

Se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 25: *Constanța engleză.* /Filiala OAR Dobrogea - Editura „Celebris” - SC Celebris 2008 SRL

Rezultat al unei cercetări vizând activitatea unei companii engleze, Danube – Black Sea Railway, care a construit calea ferată Cernavodă – Constanța și noul port constănțean, precum și impactul său asupra modernizării orașului, proiectul editorial reprezintă un demers meritoriu pentru cunoașterea și popularizarea unui capitol de tranziție în istoria urbană. Comisia regretă că relevanța proiectului este limitată la acest teritoriu, fără a stabili conexiuni comparatiste și fără a aprofunda contextul istoric.

Punctaj: 6,26.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 26: *Constanța bombardată (1916-1944) - Clădiri distruse în cele două războaie mondiale*/Filiala OAR Dobrogea - Editura „Celebris” - SC Celebris 2008 SRL/ Autor arh. Radu Cornescu

Proiectul continuă, printr-o publicație, expoziția cu același titlu realizată în 2018, prezentând clădiri semnificative constănțene care au fost avariate sau distruse în bombardamentele din cele două războaie mondiale. Valoarea documentară se îmbină, în intenția autorului, cu adresabilitatea, făcând cunoscute publicului local momente importante din istoria secolului trecut și monumente emblematice ce au marcat arhitectura Constanței. Comisia regretă că relevanța proiectului este limitată la acest teritoriu, fără a stabili conexiuni comparatiste și fără a aprofunda contextul istoric.

Punctaj: 6,32.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 27: *Evoluția spațiului ecleziastic al bisericilor din Moldova începând din sec. al XIV-lea până azi* / Filiala OAR Nord-Est - Editura Tipo Tonic/ coord. arh. Doru Olas

Proiectul editorial asumă o dimensiune interdisciplinară, îmbinând istoria arhitecturii cu filosofia și fizica cuantică. Descriș pe larg, argumentul este însă confuz și neconvingător.

Punctaj: 5,56.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 29: *Băile Pucioasa - Case de poveste*/ Filiala OAR Muntenia-Vest - Editura Cetatea de scaun

Publicația continuă un proiect cultural inițiat anul trecut, propunându-și popularizarea stațiunii balneare Pucioasa printr-o reconstituire istorică a caselor de vilegiatură. Comisia apreciază intenția de valorificare a unui patrimoniu arhitectural local, dar consideră proiectul lipsit de consistență științifică.

Punctaj: 5,66.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 30: *Dicționarul arhitecților din județul Dâmbovița*/ Filiala OAR Muntenia-Vest - Editura Cetatea de scaun

Proiectul își propune să popularizeze activitatea arhitecților din județul Dâmbovița, pentru a face mai bine cunoscut patrimoniul local. Comisia apreciază intenția de valorificare a unui patrimoniu arhitectural local, dar consideră proiectul lipsit de consistență științifică.

Punctaj: 6,06.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 31: *Târgoviște - Arhitectura de cărămidă/ Filiala OAR Muntenia-Vest - Editura Cetatea de scaun*

Publicația își propune prezentarea arhitecturii de cărămidă din vechea Cetate de scaun a Târgoviștei. Comisia apreciază intenția de valorificare a unui patrimoniu arhitectural local, dar consideră proiectul lipsit de consistență științifică.

Punctaj: 6,16.

Nu se acordă finanțarea.

Proiectul nr. 32: *Dicționarul arhitecților din Transilvania în perioada dualismului austro-ungar (1867-1918). Vol. 2. Arhitecții români/ Asociația Transylvania Connections*

Proiectul propune realizarea unui amplu dicționar care să documenteze activitatea arhitecților români activi în Transilvania în epoca dualismului austro-ungar. Comisia apreciază dimensiunea științifică asumată, precum și intențiile de documentare amplă, considerând însă că, în termeni de fezabilitate, nu există argumente convingătoare pentru finalizarea proiectului.

Punctaj: 6,34.

Nu se acordă finanțarea.

VII. Concluzii și observații.

În urma evaluării, comisia a constatat că, prin descalificarea proiectului nr. 14, a rămas neutilizată suma de 39.196 lei. Comisia regretă situația care a dus la eliminarea unui proiect considerat valoros și semnificativ în strategia editorială a publicațiilor de arhitectură. În aceste condiții, se recomandă ca, în viitor, comisia tehnică să semnaleze la timp orice situații de incompatibilitate în care se pot afla membrii comisiei de evaluare a proiectelor editoriale.

Președinte,

Prof. univ. dr. Ruxandra Demetrescu